

O POTRZEBIE RE-EWALUACJI W SPOŁECZEŃSTWIE NADMIARU INFORMACJI

Sylvia Jaskuła

PEDAGOGIUM Wyższa Szkoła Pedagogiki Resocjalizacyjnej
w Warszawie

Nie ma ewaluacji bez informacji

Nadmiar informacji nie sprzyja ewaluacji

DLACZEGO RE-EWALUACJA?

- ▶ Re-ewaluacja odpowiedzią na pytanie o lepsze zastosowanie ewaluacji w społeczeństwie informacyjnym
- ▶ Re-ewaluacja jako przywracanie jej funkcji społecznych
- ▶ Re-ewaluacja jako odpowiedź na zagrożenia w społeczeństwie informacyjnym (chaos, nadprodukcja informacji)

SPOŁECZEŃSTWO INFORMACYJNE

charakteryzuje się :

- wysokim stopniem korzystania z informacji;
- użytkowaniem jednorodnej lub kompatybilnej technologii informacyjnej;
- umiejętnością przekazywania, odbierania, a także szybkiej wymiany danych cyfrowych bez względu na odległość.

raport IBM Community Development Foundation, *The Net Result, Report of the National Working Party for Social Inclusion, 1997r*

SPOŁECZEŃSTWO INFORMACYJNE

„społeczeństwo, w którym informacja jest intensywnie wykorzystywana w życiu ekonomicznym, społecznym, kulturalnym i politycznym; to społeczeństwo, które posiada bogate środki komunikacji i przetwarzania informacji, będące podstawą tworzenia większości dochodu narodowego oraz zapewniające źródło utrzymania większości ludzi”

Kazimierz Krzysztofek, Marek S. Szczepański, *Zrozumieć rozwój. Od społeczeństw tradycyjnych do informacyjnych*, Wydawnictwo Uniwersytetu Śląskiego, Katowice 2002, s.170

CECHY ROZWOJOWE ZMIANY SPOŁECZNEJ

Gospodarka (aktywność ekonomiczna)	Era		
	agrarna	przemysłowa	informacyjna
Wartość społeczna	siła fizyczna	sprzęt techniczny	inteligencja
Edukacja	mistrz, przekaz ustny	szkoła, edukacja masowa	nauczanie ustawiczne (przez całe życie)
Forma pracy	naśladowictwo	obserwacja	innowacja
Praca	obok domu	daleko od domu	telepraca, e-praca
Perspektywa czasu	spojrzenie w przeszłość	adaptacja natychmiastowa	spojrzenie ku przyszłości (przewidywanie)
Zawód (profesja)	rzemieślnik	technik, inżynier	naukowiec, specjalista, technolog
Baza możliwości	ziemia	pieniądz	informacja i jej wykorzystanie
Wytwarzany produkt	żywność	produkty przemysłowe	informacja i zarządzanie nią
Cel ekonomiczny	zys	produkt	jakość wytwarzania

Gospodarka (aktywność ekonomiczna)	Era		
	agrarna	przemysłowa	informacyjna
Odbiór przekazu medialnego (środki medialne)	druk (książki)	globalizacja komunikowania	elektroniczne media, telekomunikacja, „cyfryzacja”, wirtualizacja
Przestrzeń działania	lokalna	regionalna	globalna
Koncepcja życia	selekcja (prawa natury)	respektowanie praw biologii	inżynieria genetyczna (wykorzystanie mikroprocesorów)
Transport	rzeka, droga	kolej, autostrada, morze	Infostrada
Metoda działań	praca ręczna	eksperyment laboratoryjny	abstrakcyjne teorie (modelowanie, symulacja)
Źródła energii	woda, słońce, wiatr, praca niewolników	paliwa kopalne (węgiel, ropa, gaz, stopy metali)	atom (niekonwencjonalne źródła energii)
Źródła dominacji	ziemia	zasoby naturalne	wkład naukowy
Cel społeczny	walka z naturą	przetwarzanie natury	dominacja (walka z konkurencją)

ZAGROŻENIA I WYZWANIA SI i SW

1. Powszechny nadmiar informacji spotęgowany brakiem przygotowania do selektywnej, samodzielnej, opartej na dojrzałym wartościowaniu recepcji informacji.

TEZA 1

Współczesna ewaluacja wymaga umiejętnego przełamania chaosu informacyjnego, a więc wyboru i selekcji informacji zarówno na etapie planowania, realizacji i przede wszystkim wykorzystania ewaluacji. Coraz częściej występuje tendencja nadprodukcji ewaluacyjnej, która de-waluuje jej rezultaty i przyczynia się do społecznego wyobcowania ewaluacji.

ZAGROŻENIA I WYZWANIA SI i SW

2. Rozwój technologii informacyjno-komunikacyjnej i e-gospodarki powoduje gwałtowne przemiany w życiu społeczeństw – są zwycięzcy i pokonani. Jest to przyczyną przyspieszonej stratyfikacji społecznej, generująca jednocześnie potrzebę nowych kompetencji informacyjno-komunikacyjnych, mających swoje odniesienie na gruncie umiejętności wykorzystania ewaluacji.

TEZA 2

Kultura ewaluacyjna społeczeństwa informacyjnego jest szczególnie narażona na procesy marginalizacji a nawet wykluczenia informacyjnego. Podnosi to do rangi kluczowych znaczenie kompetencji informacyjno-komunikacyjnych ewaluatora.

ZAGROŻENIA I WYZWANIA SI i SW

3. Upowszechnianie TIK powoduje powstanie grup „beneficjentów” i „przegranych” nowego układu społecznego i gospodarczego.

TEZA 3

Zróznicowana możliwość wykorzystywania procedur i wyników badań ewaluacyjnych w społeczeństwie informacyjnym jest wynikiem nierównomiernego dostępu do edukacji ewaluacyjnej.

ZAGROŻENIA I WYZWANIA SI i SW

4. Depersonalizacja stosunków międzyludzkich zapośredniczonych technologiami informacyjno-komunikacyjnymi, które stanowią podstawę społeczeństwa sieci

TEZA 4

Ewaluacja w społeczeństwie informacyjnym zagrożona jest nie tylko depersonalizacją ale i dekontekstualizacją rozumienia rzeczywistego sensu badanych wartości, poza realnymi społecznościami ich funkcjonowania. W związku z tym, jest to realne zagrożenie dehumanizacją ewaluacji, a więc jej biurokratyzacją, formalizacją, komercjalizacją.

ZAGROŻENIA I WYZWANIA SI i SW

5. Rozwój społeczeństwa informacyjnego stymulowany przez plany jego budowy, monitorowy jest przez coraz liczniejsze procedury, których charakter zmienia się na rzecz parametryzacji wyników badań.

TEZA 5

Wyniki badań ewaluacyjnych coraz częściej służą procedurom i wymogom administracyjnym, a coraz rzadziej są wykorzystywane w celu rzeczywistego usprawnienia analizowanych procesów czy programów. Coraz częściej są one wykorzystywane jedynie jako źródło informacji o skuteczności i racjonalności gospodarowania środkami publicznymi, a coraz rzadziej stają się źródłem inspiracji.

TEZA 6

Konieczność ciągłego monitorowania i oceny programów współfinansowanych ze środków Unii Europejskiej coraz częściej ogranicza badania ewaluacyjne do zagadnień wykorzystywania funduszy europejskich, pomijając ich potencjał prorozwojowy

Dziękuję za uwagę